

Fietsersbond - visie op Rhenen

Concept versie 0.6 (feb 2022)

Wat wil de Fietsersbond in Rhenen?

In Rhenen is het wegennet vooral ingericht op snelverkeer, met veel doorgaand verkeer dwars door de stad. De stad verstikt, en de fietser komt overal in de knel. Dat moet anders!

De fiets op 1

De Fietsersbond stelt leefbaarheid voorop en wil dat de fiets binnen Rhenen een ècht alternatief kan zijn. We streven ernaar dat 50% van de korte verplaatsingen per fiets gaat.

- Snel, veilig en comfortabel.
De focus is nu te vaak alleen op “veilig”, waardoor fietsen juist wordt ontmoedigd. Fietsers komen veel obstakels (paaltjes, hekjes) tegen die niet snel, niet veilig en niet comfortabel zijn. Veel fiets(suggestie)stroken zijn nu gevaarlijk smal.
- Bereikbaarheid: Alle belangrijke plaatsen (winkels, scholen, verzorging, cultuur, natuur) goed en veilig bereikbaar, en voorzien van parkeergelegenheid.
- Voor alle verkeersdeelnemers, ook: invalidervoertuigen, driewielers, bakfietsen, kinderwagens, en niet te vergeten: voetgangers.
- Voor alle leeftijden, dus ook kinderen en mensen op leeftijd.
- Fietsen helpt om Rhenen groen te houden, èn om van dat groen te genieten.

Veiligheid gaat vóór snelheid

Door de ligging van Rhenen is doorgaand (snel)verkeer op de provinciale wegen een gegeven. De kernen van Rhenen hebben vooral een woon/werk bestemming voor de Rhenenaren zelf. Hoge snelheden in woonstraten zijn zinloos en gevaarlijk. Daarom willen wij voor alle niet-doorgaande wegen de nadruk op wonen met voldoende ruimte voor langzaam verkeer:

- Streef ernaar het aantal verkeersdoden binnen Rhenen naar 0 te brengen en het aantal gewonden minstens te halveren.
- 30 km/u binnen de kom als norm; lagere snelheid waar nodig (schoolzones) of wenselijk (woonerf).
- Verbindingswegen binnen de gemeente (wijkontsluiting) inrichten op 30 km/u met nadruk op langzaam verkeer: brede fietsstroken of fietsstraat (“auto te gast”), parkeerruimte alleen waar dat veilig kan.
- Wegen binnen de kom waar harder dan 30 km/u wordt gereden of met veel (vracht)verkeer zò inrichten dat langzaam verkeer niet in de knel komt (dus: vrijliggende fietspad, ruim voetpad, voldoende oversteekplaatsen, conflictloze parkeerplaatsen).
- Ook wegen buiten de kom waar veel langzaam verkeer is inrichten op lagere snelheid (30 km/u, nu vaak 60 of meer). Fietsstraat of vrijliggend fietspad zijn goede alternatieven.
- Maar: pas op dat maatregelen voor veiligheid het fietsen niet nodeloos belemmeren.

Fietsroutenetwerk

Ook voor fietsers zijn goede en snelle verbindingen belangrijk, zowel binnen de stad als regionaal. Daarbij moet fietsverkeer centraal staan, niet de bestaande wegen voor snelverkeer.

Het huidige wegennet van Rhenen is ingericht uitgaande van snelverkeer, waarbij de fiets is ingepast. Snelheid, comfort en bereikbaarheid voor fietsers speelden daarbij minder dan veiligheid.

Om van de fiets een ècht alternatief te maken is een andere verkeersvisie nodig, waarbij snelverkeer en de fiets apart en gelijkwaardig worden bekeken.

De Fietsersbond wil dat er een apart fietsroutenetwerk komt, als onderdeel van de mobiliteitsvisie:

- Goede verbindingen tussen alle belangrijke plaatsen:
  - Woonwijken en woonkernen
  - Winkels en scholen (schoolroutes!)
  - Voorzieningen: verzorging, cultuur, natuur
- Wegen op dit routenet vooral ingericht voor langzaam verkeer (“de fiets op 1”)
- Langs de kortste route, met voldoende breedte, en met minimale obstakels
- Rekening houdend met het hoogteprofiel
- Waar (links)afslaan altijd mogelijk en veilig is
- Zo veel mogelijk **niet** samenvallend met routenet voor snelverkeer (voorbeeld: Veenendaal)
- Waar nodig door extra fietspaden aan te leggen als doorsteek om een goede verbinding te realiseren. Dit gaat uitstekend samen met meer groen.
- Een goede fietsverbinding tussen Achterberg en Rhenen-stad is top-prioriteit.
- Regionaal zijn er nu naar Ede en Wageningen geen autoluwe verbindingen. Snelfiets- en doorfietsroutes maken de fiets een alternatief ook op de langere afstanden.

Minder belemmeringen voor fietsers

Een snelle manier om fietsen te stimuleren is het wegnemen van belemmeringen.

De Fietsersbond wil:

- Goede fietsenstallingen bij winkels en andere voorzieningen. Belangrijk is dat de fiets zonder schade geparkeerd kan worden en goed vastgezet. Ook voor bijzondere fietsen moet plaats zijn. Verplicht afstappen en een stuk lopen is geen goed idee. Een overdekte stalling (met openbaar toilet?) bij het winkelcentrum van Rhenen is gewenst.
- Minder en veiligere obstakels. Fietspaden in Rhenen staan vol paaltjes, hekken, en sluisen. Gevaarlijk, hinderlijk en vertragend. Voor ongewone fietsen (bakfiets, ligfiets, scootmobiel) zijn dit vaak onneembare hindernissen. Waar een obstakel ècht nodig is moet dit goed zichtbaar zijn en goed gemarkeerd.
- Stoplichten die fietsers sneller doorlaten. Fietsers moeten nu vaak 2x wachten op groen om èèn kruispunt over te steken. De gemiddelde wachttijd is véél langer dan voor auto’s.
- Meer aandacht voor de zijkant van de weg. Fietsers rijden langs de rand van de weg. Juist daar is het wegdek vaak slechter. Uitwijken naar stoep of berm is gevaarlijk door hoogteverschillen of stenen. Paaltjes of parkeerplaatsen zijn vaak te dichtbij.

De Fietsersbond is niet tégen de auto, maar wil conflicten beperken en meer ruimte en aandacht voor andere vervoermiddelen.

- Doorstroming op de doorgaande (provinciale) wegen is belangrijk. Van de dagelijkse files en sluisverkeer heeft iedereen last.
- Niet snelheid maar snelheidsverschil veroorzaakt ongelukken. Op alle wegen met woonfunctie moet de snelheid daarom aangepast zijn aan langzaam verkeer.
- Op drukke punten leidt bereikbaarheid voor auto's juist tot problemen. Denk aan de situatie dat ouders hun kind met de auto naar school brengen "omdat het verkeer rond de school zo onveilig is".
- Ontkoppelen van het routenet voor snelverkeer en voor langzaam verkeer is vaak een oplossing waarbij veiligheid, snelheid en bereikbaarheid voor alle verkeersdeelnemers mogelijk is. Gevaar ontstaat door snelheidsverschillen op dezelfde weg.
- Parkeermogelijkheden zijn belangrijk voor de bereikbaarheid, voor auto en fiets. Maar parkeerruimte voor auto's neemt vaak schaarse ruimte in die beter gebruikt kan worden voor bredere (dus: veiligere en snellere) wegen of meer groen. Als meer mensen voor korte ritjes de fiets kunnen gebruiken is minder parkeerruimte nodig en worden de wegen rustiger.
- Meer fietsen en minder auto's is de beste manier om doorstroming te verbeteren.

Wat willen de bewoners van Rhenen?

Eind 2021 hebben de bewoners zich uitgesproken in de enquête [Visie op Rhenen](#).

Overduidelijk is dat de bewoners méér aandacht voor fietsen willen.

- De toekomst van Rhenen ziet 49% als "Groene woongemeente" en 39% als "een fijne plek voor gezinnen om te wonen". 41% wil dat de gemeente kansen benut om "een groene gemeente" te zijn, en voor "aantrekkelijke centra van de kernen".
- 42% maakt zich zorgen over "het (auto)verkeer door de gemeente", en 40% ziet "verkeersdrukke, -overlast en -veiligheid" als belangrijkste negatieve kant van Rhenen. 20% geeft "te veel autoverkeer" zelfs als mogelijke reden om te vertrekken uit Rhenen.

Ook de Fietsersbond heeft een enquête gehouden voor de verkiezing "Fietsstad 2022". De volledige resultaten worden in juni 2022 bekend, maar hier alvast een voorproefje.

- Belangrijkste positieve punten zijn "In mijn gemeente zijn fietsroutes... Afwisselend" en "worden in de winter de fietspaden... goed gestrooid en vrijgehouden".
- Belangrijkste negatieve punten zijn "In mijn gemeente zijn verkeerslichten voor fietsers...niet goed afgesteld", "is fietsen...stressvol" en "zijn er fietsparkeerplekken...veel te weinig".
- Enkele gemaakte opmerkingen:
  - Veel klachten over oneffenheden in wegdek, vooral in fietspaden/fietsstroken.
  - Fietspaden te smal, vaak op drukke wegen en dan niet gesplitst
  - In het centrum graag meer plekken om je fiets veilig en zonder hinder voor anderen neer te zetten.
  - Ruimer fietspad langs de Rijn, daar voetgangers en wandelaars scheiden.
  - Beheerders zouden zelf eens routes moeten fietsen en niet altijd alles vanuit een auto proberen waar te nemen.

- Al zijn er veel bergen en dalen, je kunt hier veel geluk met fietsen halen.

Wat wil de gemeente Rhenen?

De gemeente wil fietsen stimuleren, o.a. door het veiliger te maken. In 2018 is een *Fiets Veilig Actieplan* vastgesteld. De ambitie is hoog: “Vrij en veilig bewegen in een duurzame gemeente”, “Fietsen stimuleren”, “lopend of met de fiets naar school”. Ook benoemt dit plan een aantal knelpunten.

De Fietsersbond is blij met dit Actieplan. Maar in de praktijk is er te weinig “actie”: alleen aan grote knelpunten wordt gewerkt, met nadruk op “veiligheid” en niet op “stimuleren”. Ondanks beperkingen (geld, ruimte, provinciale wegen) is er meer mogelijk en ook maar nodig.

De Fietsersbond roept de gemeente op méér werk te maken van de ambities in het Fiets Veilig Actieplan, in lijn met onze Visie. De Fietsersbond wil daar graag in meedenken.

In de partij-programma’s voor de raadsverkiezingen 2020 schrijven veel partijen over stimulerend fietsbeleid: méér en betere voorzieningen voor fietsen.

De Fietsersbond roept partijen op deze ambitie waar te maken in de komende 4 jaar, en zal het verkeersbeleid kritisch blijven volgen.

Wat wil de Fietsersbond landelijk?

De Fietsersbond heeft een landelijke fietsvisie voor 2040 uitgewerkt.

Die toekomstvisie gaat uit van concrete doelen die we hier samengevat weergeven:

1. Ruimte en Leefbaarheid
  - Gezondheidsnormen als uitgangspunt
  - Vrij liggende fietsinfrastructuur (emissievrij)
  - In 2025 fietsnetwerken ontworpen, in 2040 gerealiseerd
2. Mobiliteit
  - In 2040 neemt de fiets meer dan 50 procent van alle verplaatsingen binnen de bebouwde kom voor zijn rekening.
  - De fiets is in 2040 structureel onderdeel van de investeringsopgaven van overheden.
3. Gezondheid en Veiligheid
  - In 2040 haalt 75 procent van de Nederlanders de dagelijkse beweegnorm
  - Er overlijden geen fietsers (en voetgangers) meer door een aanrijding met een gemotoriseerd voertuig.
4. Fietsplezier
  - Alle Nederlanders, ook kinderen en ouderen, kunnen deelnemen aan het fietsgeluk.

Nog een paar argumenten

Verkeersveiligheid

- In Nederland valt eenderde van de verkeersdoden binnen de bebouwde kom.
Bron: [SWOV](#): 31% van de verkeersdoden valt binnen de bebouwde kom.
- Er zijn veel méér slachtoffers onder het langzaam verkeer dan inzittenden van auto's.
Bron: [RWS 2020](#): 610 verkeersdoden; 229 fiets, 195 personenauto, 41 voetganger, 34 invalidervoertuig.
- De helft van de verkeersdoden zijn ouderen en kinderen.
Bron: [RWS 2020](#): 49% van de verkeersdoden is ouder dan 65 of jonger dan 18.

30 is het nieuwe 50

Rhenen is geen grote stad.

- De grootste afstand binnen de bebouwde kom van Rhenen is ongeveer 3 km.
Het tijdsverschil tussen 50 km/u en 30 km/u is dus hoogstens 2 minuten.
Een fietsrit binnen de kom is hoogstens een kwartiertje.
- Voor langere ritten is een automobilist ook bij 30 km/u in een paar minuten buiten de bebouwde kom.

Meer fietsen is goed voor iedereen

- Meer bewegen is gezond
- Fietsen is groen en duurzaam: geen vervuilende uitstoot, geen lawaai
- Fietsen nemen weinig openbare ruimte in
- Iedereen kan fietsen: jong en oud, arm en rijk, gezond of niet